

Šlikovský dům na Mírovém náměstí.

AKCE V KADANI

● Až do konce léta spatříte v městském muzeu ve sklepích františkánského kláštera výstavu unikátní mineralogické sbírky. S průvodcem si můžete prohlédnout klášterní kostel Zvěstování Páně a Čtrnácti sv. pomocníků i zahrady.

● Nejvýznamnější kulturní a společenskou akcí města je Císařský den, kterým si Kadaň připomíná slavný příjezd císaře Karla IV. z roku 1367 a 1374 do Kadane. Historickou část města ovládnou řemesla, umělci, trhovci, hudebníci a pouliční divadlo. Vrcholem bude představení příjezdu Karla IV. a jeho průvodu včetně královského slyšení, a dále rytířská klání, dvorské tance i exekuce. Císařský den letos připadá na poslední prázdninový víkend, na 30. srpna.

● Císařské vinobraní – oslava vinic a vína, které už bohužel v Kadani a okolí nejsou. Pouhý půlhektar „muzeální“ viničky sv. Václava je v areálu kadaňského františkánského kláštera. Právě tady byla obnovena slavnost Vinobraní, při níž je k vidění mletí i lisování hroznů. Akce se koná 27. září a začíná mší v klášterním kostele. K ochutnání bude letošní burčák i čerstvý vinný mošt.

→ Konečná úprava je pak z roku 1811, jak jinak, také po požáru.

Vinice už zmizely

Jako by požáry byly vůbec prokletím Kadaně. Po dalším z ohnivých neštěstí získala podobu i dominanta protilehlé strany náměstí – kostel Povýšení Svatého Kříže, tentokrát šlo však o barokní přestavbu díla, které do té doby bylo gotické. Chrám byl pak mírně upraven ještě jednou. Ostatně jméno kostela je také spjato s Karlem IV. Chrám se jmenuje Povýšení Svatého Kříže a 14. září, na kdy připadá tento svátek, povolil roku 1367 panovník obyvatelům pořádání výročních trhů, když jim už předtím ponechal úplnou samosprávu. Ale protože i tehdy platilo „něco za něco“, museli se Kadaňští o pět let později Karlu IV. zavázat, že budou v okolí města vysazovat vinice. Kadaňští tak měli podle vládců činit „podobně, jako to činí obyvatelé Pražští“. Do chrámu se můžete podívat hlavně v době pravidelných bohoslužeb, ovšem kopce plné révy už tu nenajdete. Poslední dva hektary vinic byly zrušeny v roce 1945.

Domy jako učebnice

Svou architekturou je zajímavá většina ze staveb na náměstí, zmiňme se tedy alespoň

ještě o dvou. Najdete je hned vedle radnice a městský úřad je také využívá pro své potřeby. Jde o dům č. p. 185 a vedlejší předsunutý, takzvaný Šlikovský dům. Oba lze s trochou nadsázky nazvat učebnicí architektury. Gotické jádro prvního z domů odkazuje na středověkého bohatého majitele. Gotické prvky se uvnitř mísí s renesančními, z nichž se částečně dochovala sgrafitová pole a sochařsky ozdobený portál. Současná zelenavá fasáda se sochami čtyř ročních období je pak výsledkem klasicistní přestavby. Vše můžete spatřit, pokud zajdete na oběd či se jen napít do zdejší vychvalované restaurace Slunce. Najdete ji v přízemí.

Jakoby o krok vpřed je pak vedlejší, zmíněný Šlikovský dům. Odborníci dílo s gotickým loubím označují za doklad toho, že se v Kadani už za středověku stavěly malé kamenné paláce. Stavba totiž vznikla přesně v roce 1400. Renesančně byla později upravena honosná vstupní hala. Dům zcela jistě poznáte podle barokního arkýře, který vystupuje z novogotické fasády, již dům dostal před necelými dvěma staletími. A když už jsme u jména Šlik, je třeba zmínit, že rod je spojen ještě s jedním stavebním dílem na náměstí. S pozoruhodnou kašnou, která je mezi domem a protějším kostelem Povýšení Svatého Kříže. Šlikové ji nechali zbudovat a snad proto, že nepřipomíná tak úplně kašnu, ale spíše malý čtvercový bazén ukrytý za barokní balustrádou, se jí říká Šlikovský rybník.

Katovou uličkou na hradby

Z Mírového náměstí se pak nabízí cesta na výborně restaurované hradby. Podle ukazatele je můžete projít nejužší uličkou ve městě – Katovou. Těžko říci, zda tudy kat tahal odsouzence. Jde spíše o snadný přístup přímo z náměstí k fortifikačnímu systému a ke katovně, která má číslo popisné 190. Ulička, k níž vás dovedou šipky, je dochovaná v gotickém zdivu s takzvanými rozpínacími prampouchy, jež pamatují 14. století. Kdo však trpí klaustrofobií, ten by se měl na hradby vydat z náměstí okli-

kou. Sotva metr široká a pár desítek metrů dlouhý prostor je pořádně temný.

Hradby, na něž se dostanete, jsou pak ještě starší. Opevnění vznikalo už po roce 1259 jako ochrana královského města. Kdo město povýšil a zároveň vzal pod svou ochranu, není jasné. Některé publikace uvádějí, že to byl už Václav I., další, že Přemysl Otakar II.

Dnes najdete hradební systém několikapátový. Ani zdvojené a ztrojené hradby však nedokázaly Kadaň ochránit před několika „pády“.

Na jaře roku 1421 Kadaň coby baštu katolicismu dobyli husité, kteří se rozhodli pokorit zároveň Cheb, Chomutov a Maštov a zajistit si tak západní část země. A vojsko katolického patriciátu vzdorovalo jen do chvíle, kdy husité v jednom z míst hradby prorazili. Žižkovci zbojníci pod vedením jistého Ojře z Očedělic pak v okolí během několika měsíců vypálili dva kláštery. Na podzim si však pro ně křižáci, kteří utekli z dobytého Chomutova, došli. Ojír a jeho druhové vzdorovali sice statečně, ale pod náporem přesily jim nezbylo nic jiného, než se zabarikádovat v jedné z bašt na kadaňském hradě a vyhodit se do povětří. A tak husité prohráli. Díky keřům a rozmístěným sochám lze po romantických zbytcích hradeb dojít až k dal-

FOTO: JANA FRÖHLICHOVÁ

Katova ulička